

**ΟΔΥΣΣΕΑΣ 2004 - Ολυμπιακή Παιδεία:
Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση μέσω Τηλεδιάσκεψης
ανάμεσα σε σχολεία της Κύπρου και της Ελλάδας,
με θέμα τους Σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες**

Αναστασιάδης Παναγιώτης
Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο
Κρήτης,
Π.Τ.Δ.Ε Ρέθυμνο, Ελλάδα.
panas@edc.uoc.gr

Ράπτης Αριστοτέλης
Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Π.Τ.Δ.Ε
Αθήνα, Ελλάδα
mail@raptis-telis.gr

Ράπη Αθανασία
Εντεταλμένη Λέκτορας (Ν. 407),
Πανεπιστήμιο Αθηνών, Π.Τ.Δ.Ε
Αθήνα, Ελλάδα
mail@raptis-telis.gr

Χαμπαούρης Κώστας
Βοηθός Διευθυντής, Περιφερειακό Δημοτικό
Σχολείο Καλού Χωριού Λεμεσού
Υποψήφιος Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Αθηνών,
Π.Τ.Δ.Ε, Λεμεσός, Κύπρος
hambiaouris.c@cytanet.com.cy

Μιχαηλίδης Χρίστος,
Δάσκαλος, Περιφερειακό
Δημοτικό Σχολείο Καλού
Χωριού Λεμεσού
Λεμεσός, Κύπρος
xristosm@hotmail.com

Κυριάκου Κάτια
Δάσκαλος, Περιφερειακό
Δημοτικό Σχολείο Καλού
Χωριού Λεμεσού
Λεμεσός, Κύπρος
kolddays@cyatent.com.cy

Παπαδόπουλος Νίκος
Δάσκαλος, Μαράσλειο
Διδασκαλείο Αθήνας
Αθήνα, Ελλάδα
npapadop@psych.uoa.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Από τις αρχές του 2001 υλοποιείται στην Κύπρο το πρόγραμμα «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», το οποίο αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα μιας συλλογικής προσπάθειας στην οποία συμμετέχουν το Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, το Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Κύπρου και η Τράπεζα Κύπρου. Το 2004, με την επιστημονική συμβολή των Παιδαγωγικών Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης Αθηνών και Κρήτης, το πρόγραμμα «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» επεκτάθηκε σε δέκα δημοτικά σχολεία, οχτώ από την Κύπρο και δύο από την Ελλάδα, με θέμα: «Ολυμπιακοί Αγώνες 2004 - Ολυμπιακή Παιδεία». Σε αυτή την εργασία παρουσιάζονται οι τέσσερις τηλεδιασκέψεις που συνθέτουν τη θεματική ενότητα «Σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες» η οποία υλοποιήθηκε μεταξύ του Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου Καλού Χωριού Λεμεσού στην Κύπρο και του Μαράσλειου Διδασκαλείου στην Αθήνα.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: *Εξ απόστάσεως διδασκαλία, τηλεδιάσκεψη, συνεργατικό περιβάλλον, εικονική τάξη, γνωστική ανάπτυξη, διαθεματική προσέγγιση, Σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες, Ολυμπιακή Παιδεία*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι σύγχρονες αλληλεπιδραστικές τεχνολογίες των προσομοιώσεων και της δυναμικής μοντελοποίησης προβλημάτων, τα εκπαιδευτικά πολυμέσα, τα δίκτυα, η ανοιχτή και εξ

αποστάσεως εκπαίδευση αποτελούν τους προπομπούς της νέας εποχής στο χώρο της εκπαίδευσης (Harley, 2001). Τα τεχνολογικά εργαλεία από μόνα τους δεν αποτελούν παρά το πρώτο βήμα στη μετάβαση από τη σημερινή συμβατική σχολική αίθουσα στο νέο μοντέλο της εικονικής τάξης και του υβριδικού σχολείου (Rosbottom, 2001). Παράλληλα απαιτείται εκπόνηση διδακτικών και παιδαγωγικών προσεγγίσεων (Φλουρή, 1989), που θα αποτελέσουν την αναγκαία θεωρητική βάση και θα καθορίσουν το πλαίσιο στο οποίο θα ενταχθούν οι νέες εκπαιδευτικές τεχνολογίες (Ράπτης και Ράπτη, 2004, Μακράκης, 2000, Σολωμονίδου, 2001) και συνεχής επιμόρφωση και ενθάρρυνση του σημαντικότερου όρου της εκπαιδευτικής διαδικασίας, του εκπαιδευτικού λειτουργού (Vosniadou & Kollias, 2001). Στα πλαίσια αυτά, από τις αρχές του 2001 υλοποιείται στην Κύπρο το πρόγραμμα «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» (Anastasiades et al., 2001, Anastasiades, 2003).

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ «ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ» ΜΕΣΩ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΕΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΟΔΥΣΣΕΑΣ»

Γενική περιγραφή

1^η Τηλεδιάσκεψη (εικονική τάξη):

Πολύ πριν από την 1^η τηλεδιάσκεψη, οι μαθητές είχαν προετοιμαστεί, σε γενικές γραμμές, από τους δασκάλους τους για το γενικό θέμα «Ολυμπιακοί Αγώνες». Τα παιδιά συγκέντρωσαν και μάζεψαν υλικό τόσο για τους Αρχαίους όσο και για τους Σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες. Η πρώτη τηλεδιάσκεψη έγινε στις 24 Μαρτίου και τα παιδιά του Περιφερειακού Δημοτικού Καλού Χωριού Λεμεσού αποφάσισαν να ξεκινήσουν τη γνωριμία τους με τους συμμαθητές τους από το Μαράσλειο Διδασκαλείο στην Αθήνα, τραγουδώντας αποσπάσματα από την ανολοκλήρωτη ποιητική σύνθεση του Διονύσιου Σολωμού «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι». Μετά από σύντομη αλληλογνωριμία ανάμεσα στα παιδιά των δύο σχολείων και με αφορμή ότι την 25η Μαρτίου (πρώτη ημέρα των Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων του 1896) έγινε η εισαγωγή στην ενότητα «Σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες» με την οποία τα δύο σχολεία θα ασχολούνταν. Τα παιδιά ελεύθερα ανέφεραν διάφορα θέματα και έννοιες που σχετίζονταν με τη συγκεκριμένη ενότητα. Τα θέματα καταγράφηκαν στον πίνακα και έγινε προσπάθεια να ταξινομηθούν σε έξι επιμέρους υποενότητες. Οι υποενότητες που προέκυψαν ήταν οι ακόλουθες: α) Αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, β) Ιστορική αναδρομή 1896-2004, γ) Μασκότ (1968-2004), δ) Ολυμπιακό Πνεύμα (ολυμπιακά σύμβολα - ρητό, σημαία, κύκλοι, ύμνος, όρκος, δάδες), ε) Κυπριακές συμμετοχές στους Σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες, στ) Έλληνες Ολυμπιονίκες.

Οι μαθητές και των δύο σχολείων χωρίστηκαν σε έξι ομάδες, σύμφωνα με τα ενδιαφέροντά τους. Έτσι υπήρχαν δημιουργήθηκαν έξι ομάδες στην Αθήνα και έξι στην Κύπρο. Ανά δύο ομάδες (μία από την Αθήνα και μία από την Κύπρο) ανάλαβαν την υποενότητα πάνω στην οποία επρόκειτο να εργαστούν για να παρουσιάσουν στους συμμαθητές τους. Η τηλεδιάσκεψη τέλειωσε αφού οι μαθητές συμφώνησαν ότι μέχρι την επόμενη τηλεσύνδεση θα συγκέντρωναν και θα μελετούσαν υλικό σχετικό με την υποενότητα που είχαν αναλάβει.

2^η Τηλεδιάσκεψη (τηλεσυνεργασία):

Στα πλαίσια αυτής της φάσης επιδιώχθηκε η δημιουργία ενός ανοιχτού συνεργατικού περιβάλλοντος μεταξύ των μαθητών των δύο ομάδων (μιας ομάδας από την Κύπρο και μιας από την Αθήνα). Στην ουσία επιχειρήθηκε η δημιουργία μιας κοινής ομάδας εργασίας η οποία συνεργάστηκε εξ αποστάσεως στα πλαίσια υλοποίησης μιας κοινής δραστηριότητας. Οι μαθητές που συμμετείχαν στην κάθε ομάδα από την Κύπρο τηλεσυνεργάστηκαν με την αντίστοιχη ομάδα παιδιών από την Αθήνα και συζήτησαν για το υλικό που είχαν συγκεντρώσει για τη συγκεκριμένη υποενότητα που ανάλαβαν να μελετήσουν. Ο χρόνος που είχαν στη διάθεσή τους ήταν 15-20 λεπτά. Μέσα από την τηλεσυνεργασία, τα παιδιά συμφώνησαν τρόπους ανταλλαγής του υλικού μεταξύ τους (αποστολή με το ταχυδρομείο, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και το τηλεομοιοτύπο)

και για τον τρόπο που θα παρουσίαζαν την εργασία τους στην επόμενη τηλεσύνδεση. Κάποιες ομάδες αποφάσισαν να παρουσιάσουν την εργασία τους, χρησιμοποιώντας τα προγράμματα Word, PowerPoint και Multimedia Builder και άλλες ετοιμάζοντας θεατρικά, δραματοποιημένους διαλόγους, ποιήματα και παιχνίδια.

3^η Τηλεδιάσκεψη (τηλεσυνεργασία / τηλεπαρουσίαση):

Σε αυτή τη φάση οι μαθητές ήταν οι πρωταγωνιστές του νέου συνεργατικού περιβάλλοντος, ενώ οι δάσκαλοι ασκούσαν ένα περισσότερο εποπτικό-καθοδηγητικό ρόλο. Οι ομάδες που είχαν αναλάβει μια συγκεκριμένη υποενότητα παρουσίασαν ό,τι είχαν ετοιμάσει για 15-20 λεπτά και ακολούθησε συζήτηση. Στην 3^η τηλεδιάσκεψη παρουσιάστηκαν οι τρεις από τις έξι υποενότητες. Συγκεκριμένα παρουσιάστηκαν οι υποενότητες: α) Αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, β) Μασκότ (1968-2004), γ) Ολυμπιακό Πνεύμα.

4^η Τηλεδιάσκεψη (τηλεσυνεργασία / τηλεπαρουσίαση):

Στην 4^η τηλεδιάσκεψη ακολουθήθηκε η ίδια διαδικασία όπως και στην 3^η τηλεδιάσκεψη και παρουσιάστηκαν οι υπόλοιπες τρεις από τις έξι υποενότητες. Συγκεκριμένα παρουσιάστηκαν οι υποενότητες: α) Ιστορική αναδρομή 1896-2004, β) Κυπριακές συμμετοχές στους Σύγχρονους Ολυμπιακούς, γ) Έλληνες Ολυμπιονίκες.

Μετά το τέλος των παρουσιάσεων, ακολούθησε συζήτηση κατά την οποία τα παιδιά εξέφρασαν τις εντυπώσεις τους από το πρόγραμμα και τις ευχές του για συνέχιση της τηλεσυνεργασίας. Έγινε μια σύντομη αξιολόγηση του προγράμματος και συζητήθηκαν τυχόν δυσκολίες και αδυναμίες της τηλεσυνεργασίας. Το πρόγραμμα έκλεισε με την υπόσχεση ότι θα ξανασυναντηθούμε - με ή χωρίς καλώδια και κάμερες!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Anastasiades, P. (2003), Distance Learning in Elementary Schools in Cyprus: The evaluation Methodology and Results, *Computers & Education*, 40(1), 17-40(24) Elsevier Science
- Anastasiades, P. Eleutheriou, A. & Xambouris, C. (2001), Implementing the first pilot program of Distance Learning between two elementary schools in Cyprus: Workout of the teaching methodology. *Eighth International Literacy & Education Research Network Conference on Learning*, Spetses, Greece
- Harley, D. (2001), Distance Learning Technologies: Issues, Trends, and Opportunities. *Rehabilitation Education*, 15(1), 111-113
- Rosbottom, J. (2001), Hybrid learning - a safe route into web-based open and distance learning for the Computer Science teacher, *Acm association for computing machinery sigcse bulletin*, 33(3), 89-92
- Vosniadou, S. & Kollias, V. (2001), Information and Communications Technology and the problem of Teacher Training: Myths, Dreams and the Harsh Reality. *Themes in Education*, 2(4), 341- 365
- Μακράκης, Β. (2000), *Υπερμέσα στην εκπαίδευση: Μια κοινωνικο-επικοινωνιακή προσέγγιση*. Αθήνα, Μεταίχμιο
- Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2002), Δυνατότητες αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών για την αλλαγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της κουλτούρας της μάθησης: η σημασία της παιδαγωγικής μόρφωσης των εκπαιδευτικών και η υστέρηση της εκπαιδευτικής πολιτικής στη χώρα μας. *1ο Πανελλήνιο Συνέδριο του Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής με θέμα «Η Εκπαίδευση τον 21ο αιώνα»*
- Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2004), *Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφορίας*. Αθήνα.
- Σολομωνίδου, Χ. (2001) *Σύγχρονη Εκπαιδευτική Τεχνολογία: υπολογιστές και μάθηση στην κοινωνία της Γνώσης*. Κώδικας, Θεσσαλονίκη.
- Φλουρής, Γ. (1989), *Η χρήση ενός διδακτικού μοντέλου*. Αθήνα., Παιδαγωγική Εταιρία Ελλάδας, Τεχνολογία και Εκπαίδευση

